

Tržaski dnevnik

SINOČI V PRIREDBI SKGZ V KULTURNEM DOMU

Krasna slavnostna akademija v počastitev 20-letnice zmage nad nacizmom in fašizmom

Ocenitev in razdelitev nagradnega lista za leto 1965 bo po končanju nastopov na sedežu žirije v gostilni Jazbec v Tupelčah.

PRIDITVE

Šolske vesti

Dne 6. junija 1965 ob 16. uri bo v Kulturnem domu zaključna prireditev ob koncu šolskega leta 1964/65. Vabljeni so vsi učenci in učiteljice.

Razstava risb gojenec učitelj v Ul. Caravaggio 4-1. je odprta od 10. do 12. ure in sicer do 1. avgusta.

Osnovna šola in otroški vrt Gropaj prireja ob zaključku škega leta razstavo ročnih del, stava je odprta v šolskih prostorih.

Kino

Nazionale 15.00 «L'Amore e le cene» Bernard Blier, Raffaele

Arcohaleno 14.30 «La pattiuglia sibile» — John Wayne, Al Quinn,

Excelsior 14.30 «Le amiziele p la Reprevedana mladini p letom.

Fenice 14.30 «David e Betsabea» Technicolor Gregory Peck,

Grattacielo 14.30 «Piano... piano»

Alabarda 15,00 «1000 dollari per Winchester Technicolor.

Alfiambrammato 15,00 «Le calce di Kytarrum. Preproverdano d'ini per 18, letom.

Aurora 14,00 «Agente 007 licen uccidere».

Cristallo 15,00 «Troppo caldo per Technicolor. Preproverdano d'ini per 14, letom.

Garibaldi 15,00 «Iud il selv Paul Newman.

Capitol 14,30 «Il diario di un' inferiera Jeanne Moreau. Preproverdano d'ini per 18, letom.

Impero 15,00 «4 dei nemici put Vittorio Veneto 14,45 «La vita ta di Henry Orients Technicolor. Seller.

Modern 15,00 «I diavoli astu ncuolo. John Wayne. Robert Sledri risanca «Tom in Jerry».

Astra 15,00 «Le astuzie di una Astoria 14,30 «Il falso tradito William Holden.

Abbazia 14,30 «Le 5 mogli dei

polo Technicolor Dean Martin
Ideale 14.30 «L'arciere del re»
nicolor, Robert Taylor.

SEK-KONTOVER
16. uri Cinemascope barvni film

DI VENTURA
LOVSKI KAPITAN)

Gerard Landry, F. Parisi in P. Mulla

La Cincinab

15. uri zabavni film:

LIMA SUL VISO

(LA NA LICU)

CRIS» PROSEK
16, uri Cinemascope Technicolor
al film:
del diavolo

MORSKI ROPAR)
Walter Brandi in Anna Maria Ubaldini

Urnik od 13. do 16. ure
Alta Basilica, Ul. S. Giusto 1
solini, Ul. Revoletta 41; INAH
Cedro, Trg Oberdan 2; Manzoni
Settefontane 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARNA
All'Angelo d'oro, Trg Golden
Cipolla, Ul. Belgoggio 4; Maria
Ul. Ginnasica 4; Nicoli, Ul. di
voia 80 (Skedjen).

Zapustila nas je naša draga
ma in nona

Marija Brišček
vd. Novak

Pogreb bo danes ob 17. uri i
še žalosti na domače pokopališ
žalujoče hčere, n
vnuki in soror

Nabrežina, 2.6.1965.

1

VELIKI NAPORI, TODA ŠE VEČJI USPEHI

Reška ladjedelnica se je uveljavila doma in po svetu

Naročil je dovolj do konca 1969 - Priznanja iz tujine - Kolajne in priznanja tistim, ki so ladjedelnicu dvignili tako rekoč iz ruševin

REKA, konec maja. — Okrog štiridesetletni delovni kolektiv ladjedelnice «Tretji maj» — največji delovni kolektiv na Reki — je letos prav posebno praznoval prvoletno praznik. V 3. maj, dan osvoboditve Reke, po katerem ta velika ladjedelnica nosi svoje ime. Letos so namreč hkrati praznovali tudi 20-letnico osvoboditve Reke, s tem pa tudi 20 let naporov v obnovi in moderniziranju ladjedelnice, ki so jo ob osvoboditvi našli v pravih ruševinah. Z vidnim zadovoljstvom in ponosom so stari reški brodograditelji razkazovali gostom nove moderne «skvere» in pregledovali rezultate 20-letnega truda.

Po že tradicionalnem običaju so z delom končali dan pred praznikom, 30. aprila že ob 13. uri, eno uro pred koncem prve izmene. Delavci in nameščenci so se v svečanem razporedu zbrali in na slovesne seje svojih delovnih enot (tudi ekonomskih enot imenovanih) v dvoranih svojih delavnic in upravnega poslopija. Predsednik svetov delovnih enot (t.j. organov delavskega samoupravljanja) so imeli priložnostne diplome in podelili priznanja — referate in kolajne — vsem dolgoletnim članom kolektiva. V 21 delovnih enotah ladjedelnice je bilo tega dne podeljenih 156 diplom onim članom kolektiva, ki so v njem najmanj 10 let, nadalje 174 bronastih kolajn tistim, ki so v podjetju nad 15 let, in 22 srebrnih kolajn onim ladjedelnici, ki delajo tu že nad 20 let. Posebej slovesno — to je na svečani seji osrednjega delavskega sveta ladjedelnice, so počastili in nagradili z zlatimi kolajnami 17 članov kolektiva, ki delajo v reški ladjedelnici že 25 ali več let.

Po posebnem pravilniku ladjedelnice prinašajo ta priznanja dobitnikom tudi pravico do denarne nagrade. Leta se jim izplačuje tedaj, ko odhajajo v drugo podjetje ali v pokoj. Dobitniki zlate kolajne imajo po tem pravilniku pravico do nagrade v znesku 80.000 dinarjev. Vsekaror je lepo, da je kolektiv kljub nelehkemu položaju, ki kot je znano, vlada na svetovni ravni delniški tržišči, podelil iz svojih skladov letos okrog 1 milijon dinarjev za nagrade.

Pa ne gre samo za denar, marsikateremu staremu delavcu je več vredno priznanje, ki mu ga je izrekel njegov kolektiv, v katerem je prebil večji del svojega življenja in vložil veliko svojega truda. Pokazal ga bo doma ženi, otrokom, marsikateri je ob podelitvi v ogorcem in trdem obrazu sramežljivo prikrival solze ganotja.

Glavna slovesnost letošnjega praznovanja praznika podjetja, 3. maja, je bila 4. maja v Domu kulture «Djuro Salaj» na Mlaki. Tam je bila svečana seja delavskega sveta, na kateri so pregledali uspehe svojega 20-letnega dela, ki so posebno v zadnjih letih vse očitnejši in pomembnejši.

Na račun kvalitete dela in sposobnosti si je reško podjetje «Tretji maj» pridobilo ugled in veljavo že daleč po svetu, tako na Zahodu kot v vzhodnoevropskih in azijskih deželah. Zaradi tega se jim za delo v naslednjih letih ni treba prav nič bati. Imajo ga zagotovljeno že do 1969. leta. Sicer pa, nekaj konkretnih podatkov:

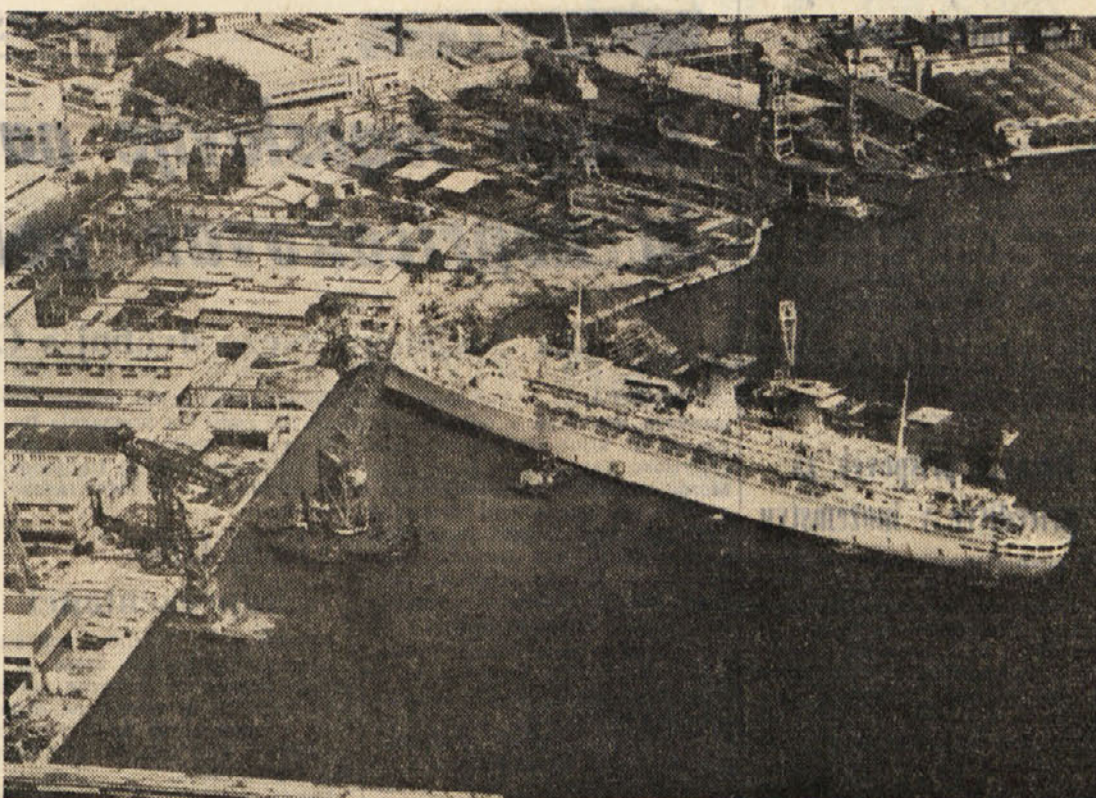
Pri sklenjenih in perfektnih pogodbah ima «Tretji maj» naročeno gradnjo 35 ladij, ki bodo naročnikom dobavljene do 1969. Od tega je 27 ladij različne vrste in velikosti za inozemske naročnike, 8 ladij pa bodo v reški ladjedelnici v tem času zgradili za jugoslovanske trgovske mornarice oziroma za reško «Jugolinko», ki je začela izvajati načrtni program zamenjave starih, manj ekonomičnih ladij z novimi, modernimi in hitrejšimi.

Za Sovjetsko zvezo bo po naročilu podjetja SUDIMPORT iz Moskve ladjedelnica «Tretji maj» na Reki do 1970. leta zgradila skupno 17 ladij. Oa tega 7 ladij za tekoče tovore (tankerjev), ki so bili naročeni v sklopu po tako imenovanem prvem programu. Po njem bodo vse tri največje jugoslovanske ladjedelnice «Tretji maj» na Reki, «Uljanika» v Puli in «Sparta» dobavile 50 v letih trgovski mornarici (ki bo 1970. leta pridobila 17 milijonov BRT tonazela), prvih 25 ladij. Po drugem programu, po katerem bodo jugoslovanske ladjedelnice za Sovjetsko zvezo do 1970. leta zgradile še novih okrog 70 ladij in drugih plovnih objektov, pa bo «Tretji maj» dobavljal Sovjetski mornarici še 10 ladij.

To je vsekakor doslej največje

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ko si pridobite oporo predstojnikov, vam bo šlo kar od rok. Neko staro zadavščino boste uspešno uveljavili. BK (od 21.4. do 20.5.) V novih stikih bodite skrajno previdni. Negotovost in neprijetni tujci vplivajo. DVOČKA (od 21.5. do 20.6.) Razmere vas bodo prisilile, da boste naredili nekaj, kar vam ni bilo všeč. Neki prijatelj vam bo pomagal v družinskem sporu. RAK (od 21.6. do 22.7.) Odlično boste razpoloženi in to vam bo olajšalo delo, ki ne bo lahko. V družini bo potreben kompromis. LEV (od 23.7. do 22.8.) Če ne boste dela prav zastavili, ga boste

Nova velika čezoceanika «Raffaello» bo do nedelje v našem pristanišču

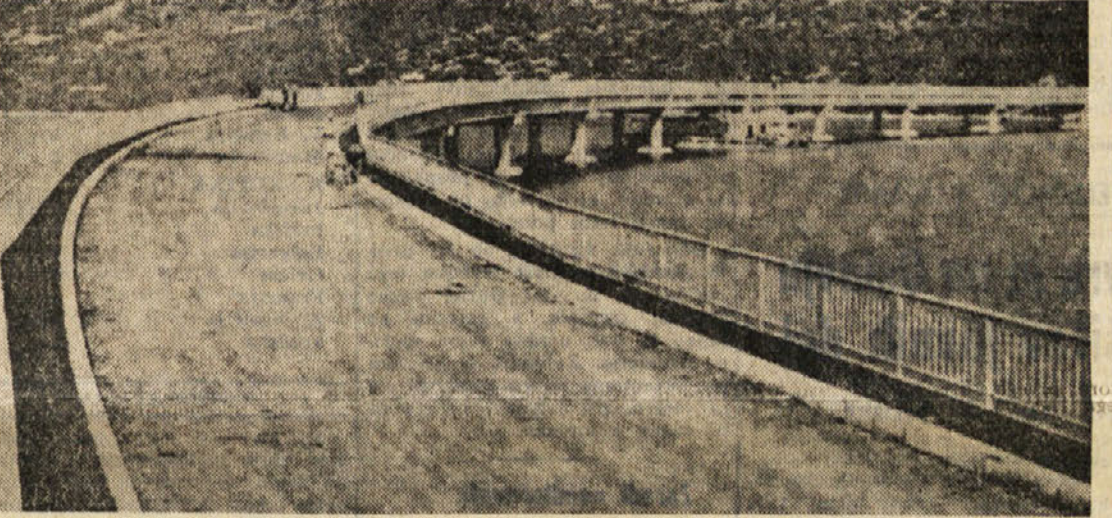

Vtem ko se nova velika ladja «Michelangelo» vrača s svoje prve poti v New Yorku, se njena «posrestrina» «Raffaello» pripravlja na svojo prvo pot. Po opravljenih krajših plovbah bo nova ladja «Raffaello» v nedeljo zapustila Trst in odplula v svojo matično luko Genova, kamor bo prispela pred 10. t.m. Kakor je znano, imata obe novi veliki čezoceaniki «Michelangelo» in «Raffaello», ki pripadata paroplovni družbi «Italia», iste značilnosti in tehnične posebnosti. Edina razlika med njima je v dekoracijah in opremitvi prostorov. Čezoceanika «Raffaello», ki jo vidimo na sliki tik pred zaključkom del v ladjedelnici Sv. Marka, bo 10. julija odplula na svojo prvo pot do Malte in Falera, na svojo prvo plovo na redni progi proti New Yorku pa bo odplula 25. julija, tako da bo priplula v New York 2. avgusta.

MINULO NEDELJO JE BILA V TROGIRU POMEMBNA SVEČANOST

Jadranska magistrala je končno izročena prometu

Dolžina znaša 850 km
Zadnji odsek med Trogirima in Dubrovnikom dokončan - Jugoslovanskemu turizmu se obetajo še večji uspehi

Jadranska magistrala je odprta. Na sliki most čez zaliv pri Stonu

Jugoslavija pričakuje letos tri milijone tujih turistov. Tako je pred dnevi izjavil najdostopnejši predstavnik turistične zveze Jugoslavije Ljubo Drndić, ki je v zvezi s tem navedel še vrsto podatkov. Ta predvidevanja slonijo na račun, da bo letos od 20 do 30 odstotkov več dotoka tujih turistov v Jugoslavijo kot lani. Ta predvidevanja pa potrjujejo rezultati prvih štirih mesecev letošnjega leta, ko je bil devizni dotok za okoli 30 odstotkov večji kot v istem razdobju lanskega leta. K temu povečanju tujega turizma bodo pripomogli še številni novi čimtelji, kot na primer liberalizacija v zvezi z vizumi in obmejnimi prehodi, nadalje nove zmožljivosti jugoslovanske gostinstva, saj je v gradnji nad 30 novih hotelov z okoli 40.000 posteljami; nove restavracije pa bodo omogočile 30.000 novih sedežev, v zasebnem gostinstvu pa je letos nad 20.000 novih prenočišč. Kar se pa tiče olajšav in liberalizacije vizumov, je bilo ugotovljeno, da je bilo samo letošnjega aprila izdanih na mejnih prehodih več turističnih propustnic kot lani vse leto. Povrh vsega tega je za letošnjo sezono poskrbljeno za boljše in hitrejšo železniške in avtobusne zveze, vzpostavljene so nove letalske proge, nove proge turističnih ladij «Istra» in «Dalmacija», uvedba trajektov med kopnim in otoki ter trajekt za direktno zvezo med Anconom in Zadrom.

Toda med čimtelji, ki bodo prave gotovosti veliko pripomogli k povečanju tujega turizma v Jugoslaviji, še posebej v Dalmaciji in Crni gori, je tudi Jadranska magistrala, ki jo so pred tremi dnevi izročili prometu tudi na odseku od Trogira do Dubrovnika na dolžini novih 291 kilometrov. Seveda je bilo vmes več odsekov, ki so bili že dograjeni in že v prometu, končno pa je z izročitvijo tega odseka vsa cesta ob Jadranski obali malone zaključena in s tem so se odprla vrata modernemu motoriziranemu turizmu do najlepših pred-

lov dalmatinske obale in črnogorskega primorja. Ustavimo se pri Jadranski magistrali, pri velikem delu, ki je sicer nekoliko zavlekel, ki pa je danes na voljo turistom. Že pred vojno so začeli misliti na cesto vzdolž vsega Jadrana in se po nekod dela tudi lotili, toda vojna je vse te načrte prekinila in do leta 1945, torej do konca vojne, je bilo končanih na Jadranski magistrali komaj 48 kilometrov ceste, od Reke do Novega Vinodolskega.

Resnična gradnja te tako potrebne ceste se je začela dejansko šele po vojni. Do leta 1959 je bilo zgrajenih prvih 17 kilometrov ceste pod Velebitom, in sicer od Novega Vinodolskega do Zadra. Medtem časom pa se je začelo trasiranje ceste tudi proti Šibeniku, kamor je asfaltni trak pripeljal leta 1963. Medtem so ceste trasirali na raznih odsekih in pred tremi leti začeli s pospešeno gradnjo nadaljnjih odsekov. Preteklo nedeljo pa so izročili še preostalih 291 kilometrov nove ceste, ki spaja Trogir z Dubrovnikom. S tem je Jadranska magistrala — v celoti 850 kilometrov — praktično dokončana, hkrati pa je dobila vsa jadranska obala neprekinjeno prometno vozo, ki se razteza vzdolž vse Istrske obale in nato od Reke navzdol vse do črnogorskega Primorja, od koder se cesta odcepi proti Skopju, kjer se spoji s cesto Bratstva in enotnosti, ki povezuje severno zahodno mejo Jugoslavije, začenši ali s Sežano, ali Jesenicami, Ljubljano in Sentiljem preko Ljubljane, Zagreba, Beograda in dalje do Skopja z grško mejo in z deželami Bliznjega vzhoda.

Jadranska magistrala je bila zamisljena in speljana kot izrazita turistična cesta za vsa jadranska obala. Zato je speljana čim bliže obali in nastrana po vseh turističnih in prometnih kriterijih, da kljub svoji dolžini ne utruja, pač pa da nudi ves čas in še posebej na primernih točkah lep razgled na morje in otoke, ki se vrstijo vzdolž obale.

V glavnem je vsa Jadranska obala, začenši z Reko in vse do Dubrovnika in tudi dalje skalnata. Toda ne povsod in graditelji so imeli veliko težav zaradi različne geološke sestave terena, pogosto so morali graditelji skopati več predorov in zgraditi več mostov, prekopati pa na milijone in milijone kubičnih metrov materiala.

Jadranska magistrala iz funkcio-

nalnih razlogov ponekod «esaka» ovinko in zato je trasiranje ceste ponekod terjalo velike napore. V celoti so graditelji morali postaviti 26 manjših mostov z razponom od 5 do 20 metrov in 13 mostov z razponom od preko 50 metrov. Samo mostovi z razponom od 30 do 600 metrov merijo v celoti 3.734 metrov. Pri gradnji 482 metrov dolgega mostu čez Bistrino so graditelji dosegli svetovni rekord, ko so tako velik most zgradili v samih desetih mesecih.

Toda vsi mostovi še niso potrebni. Manjkata dva največja in najpomembnejša. Pri Šibeniku je v gradnji veliki most, ki bo dokončan po vsej verjetnosti še v prihodnje turistične sezone. Prav tako je v gradnji most preko Neretve, ki ga za sedaj, dokler ne bo zgrajen, zamenjuje pontonski most, ki ga je postavila jugoslovanska armada.

Prej smo omenili težave pri trasiranju Jadranske magistrale. Cim gremo čez pontonski most nad Neretvo, se cesta vije proti jugu po dolini Neretve in preko Opuzena do Male Neretve. To področje je sestavljeno iz aluvialnih nanosov in je povzročilo graditeljem izredne težave. Posebne težave so graditelji imeli zaradi terena na obeh straneh Rijeke Dubrovačke, kjer so morali zgraditi zelo veliko pompornih zidov zaradi drsenja terena.

Vse težave so danes že mimo, 10.160 delavcev in 270 inženjerov in tehnikov, ki so pri gradnji Jadranske magistrale sodelovali, so to delovno zapustili in se preselili drugam, na nova gradbišča, cesta pa je tu, da sprejme tisoče, desetisoče vozil, ki jih bo pritegnila privlačnost Jadranske obale.

Radio Trst A
8.00 Koledar; 8.30 Glasbena matineja; 9.30 Promenadni koncert; 10.00 Koncert opere glasbe; 11.00 Slog. narodne; 11.25 Moški vokalni ansambel; 11.45 Orkester Sciascia; 12.15 Brali smo za vas; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Prijetna srečanja; 14.45 Skladbe D'Andrea Romanelli; 15.00 Orkester Adamci; 15.30 «Kavarnica»; komedija; 17.05 Pesem in ples; 18.10 Ansambel Marini; 18.30 Nove plošče; 19.00 Kitarist Ugo Calise; 19.15 Higiena in zdravje; 19.30 Neznani skladatelji; 20.00 Sport; 20.30 Novi pevci; 21.00 Simfonični koncerti; 22.35 Romantične melodije; 23.00 Črnske duhovne pesmi.

Koper
7.15 Jutranja glasba; 8.30 Prenos RL; 11.55 in 12.55 Glasba po zlah; 13.40 Mala prodajalna plošč; 14.00 Jug. pesni in ples; 15.00 Glasbeni vrtiljak; 15.45 Pod lipo zeleno; 16.00 Otroški kotiček; 16.35 Koncert; 18.00 Prenos RL; 19.00 Orkestralna glasba; 19.30 Prenos RL.

Nacionalni program
8.30 Jutranji pozdrav; 8.45 Abate, Dallara, Marchetti itd.; 9.10 Skladbe za godbo na pihala; 9.30 Glasbena parada ob prazniku republike; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.30 Beethovenov trio; 11.45 Skladbe za godala; 13.10 Goro d'Italia; 13.30 Solisti glasbe; 14.00 Glasbena fantazija; 14.30 Operna glasba; 14.55 Vreme na morjih; 15.00 Po dnevnih vesteh Goro d'Italia; 15.15 Orkester; 15.30 Uspehi in motivi; 16.00 Spored za naj-

Prireditev v dijaškem domu in barkovljanske šole

V nedeljo dopoldne je bil v Slovenskem dijaškem domu tretji zaključni roditeljski sestanek, ki so se ga v lepem številu udeležili starši rdeh in zunanjih gojencev dijaškega doma.

Upravnik doma je v svojem poročilu opisal napore, ki so jih vzgojitelji vložili v svoje delo v stremiljenju po čim boljšem šolskem uspehu zaupane jim mladine, obenem pa analiziral vse objektivne in subjektivne težave, ki ovirajo pozitivno učno in vzgojno delo. Posebno dolgo se je za držal na vprašanju konkretnega sodelovanja staršev pri vzgoji mladine ter pozval starše k pogostejšemu stiku z vzgojitelji. Mnogokrat so vsi napore vzgojiteljev zamažili gojencev čuti, da bo v popustljivosti staršev do bl podpore za svoj negativni razvoj. Prav gotovo, da je potuha staršev podzvestna in izvira iz ljubezni do otroka. Prav zato pa je potrebno, da se starši glede vzgoje otrok posvetijo vzgojitelji, posebno pa še, da se tudi sami bolj zanimajo za vzgojno problematiko in o tem več razmislijejo.

Na koncu svojega poročila je upravnik še najdal, da bo tudi letos v dijaškem domu v avgustu tečaj za popravne izpite. Po končanem roditeljskem sestanku so se starši in gojenci ter nekaj gostov zbrali v veliki dvorani doma, kjer so gojenci pripravili staršem kulturno prireditev. Program je bil delno vkvirjen v mladinsko prireditev STEDO, zato so gojenci in gojenke recitali priložnostne Gregorčeve in Kajuhove pesmi; deklinski kvartet pa je zapel dve dalmatinski narodni pesmi.

Novost programa domskih prireditev je bil prvi nastop baletne šole, ki je bila letos ustanovljena v domu. Pod vodstvom baletnega mojstra Adrijana Vileso so se dekleta dobro pripravila, da so občinstvu pokazala od osnovnih baletnih vaj, do zahtevnejših baletnih sestav in do zelo učinkovite zabave pod vodstvom Gricove «Aline smrti».

Nastop baletne šole je pokazal, da so v dijaškem domu pogosti tudi za tovrstno umetniško vzgojo mladine in prav bi bilo, da se v prihodnjem šolskem letu z začetnim delom na tem področju nadaljuje.

Učenci barkovljanske šole so priredili v nedeljo 30. maja ob 17. uri v župnijski dvorani zaključno šolsko prireditev. Za to priložnost so pripravili in odigrali petnajst skrbno in dovršeno pripravljenih točk. Gledalci so nudili podlugo avro prijetne zabave. Točke so potekale druga za drugo, brez odmorov.

Katera točka je bila najlepša uspeha, katere je bila najboljša pripravljena? Vse točke, oziroma pevce in igralce, brez izjeme, so starši in ljubitelji šole nagradili z nudiškim ploščanjem. Nastopili so po skupinah učenci vseh razredov. Vsakemu je bila odrejena starost in zmožnosti primerna naloga. Pri vseh so bili nastopi izraziti. Mali nastopajoči so se v izpolnjenosti in doletenosti vlog, zato so bili na odru ob odprtih zavesti sproščenih, gotovih in naravnih kretanj. Otroci niso iskali, da bi s pogledom do gledalcev srečali pogled mame, očeta ali drugega.

Po zaključni točki so se gostje spogledali, kaj nič več ne bo? Pohvale naj bodo deležni vsi o predstavitelji. Učiteljsko iskreno priznanje za trud in za do potankosti pripravljen nastop. Ob dobri vrnosti in poštovanosti vzgojitelja, ki se zaveda lastnega poklica, ni težko dosegati uspeha. Kakršnih si starši in prijatelji šole želijo in ki so v ponos vsaki šoli in otroku in dopolniti izobrazbe!

OCE

kakor premnogokrat taki pogledi matijo vzajemnost dejanja, oziroma nastopajočih.

Pevske točke so bile podane v barvni čustvenosti, kar pri šolskih zbiorih doseže le spretnost, dobra volja, estrižnost ter primerna razpoložljivost teoretine priprave vzgojitelja in petju. Zna biti, da je jakost glasov pri izvajanju zadnjih pevskih točk zbor nekoliko popustila, sicer je melodična ubranost glasov ostala. Priporočljivo pa je, da se število pevskih točk pripravi v okviru zmogljivosti nastopajočih. Petje je za pevca, kakor tudi za učitelja, zahteven predmet. Zatevna namreč precejšnje živčne kosti tudi napetosti nekaterih nežnih organov, zato utrjuje, da nastopajočimi so igralci talenti, škoda, da se po končani osmošni šoli nihče ne potruži do igralškega izšolavanja. Solisti, katerih je bilo elišati in videti več, tudi po naravnosti, so zaslužili prisrčno pohvalo.

Kaj je manjkalo «Zamorščku» in ostalim, ki so v prizorčku s njim nastopali? Nič! Bil je poln življenja in doživljanja, čeprav sta bili glavni moški vlogi v ženskih rokah (otrok), tudi odrasli bi ju ne mogli boljše podati. Otrci vsi, vsi, I., II., III., IV. in V. razreda prav pridni! Mamice so lahko ponosne na take vzgojitelje, ki z neomahljivo ljubeznijo skrbijo za tako bogat napredek otrok. Dvornica bi ne mogla sprejeti več gledalcev, saj je skupina starejših Barkovljenov napolnila tudi prostor v levi ob vhodu.

Po zaključni točki so se gostje spogledali, kaj nič več ne bo? Pohvale naj bodo deležni vsi o predstavitelji. Učiteljsko iskreno priznanje za trud in za do potankosti pripravljen nastop. Ob dobri vrnosti in poštovanosti vzgojitelja, ki se zaveda lastnega poklica, ni težko dosegati uspeha. Kakršnih si starši in prijatelji šole želijo in ki so v ponos vsaki šoli in otroku in dopolniti izobrazbe!

OCE

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Osem likovnikov v Kulturnem domu

Kaj pomeni narodna svoboda v umetniškem razvoju Primorcev, nam nazorno priča razstava osmih likovnikov, ki razstavljajo v Kulturnem domu. Osem likovnikov je lepo število, a to niso vsi, ki so v preteklih petnajstih letih pričeli slikarsko ustvarjati v Slovenskem Primorju. Mnogi od teh danes žive in delujejo v razmeroma majhnih krajih, v katerih ustanovitve nižjih srednjih šol še pospešuje ta pojav. V večjih krajih jih je tudi po več, npr. v Ajdovščini, ki je tu zastopana le po Lenčaku in Ječiču. Predvsem nam omenimo, da med njimi ni samoukov. Vsi so dovršili akademijo v Ljubljani, dočim je pri nas obratno. Vsi naši mladi slikarji nimajo poklicne izobrazbe. Zato jih je tudi manj in njih umetniška pot je težavnejša.

Razstava osmih primorskih likovnikov, ki jo prireja Slovenska prosvetna zveza v Kulturnem domu, je po mnogih letih prvi pomembnejši prikaz slikarske dejavnosti, ki se razvija tik za mejo na Krasi, na Gorškem in slovenski Istri. Sicer je večina teh slikarjev razstavljala že v Ronkah, ki pa niso tako lahko dostopne našemu občinstvu. A ta

razstava je enotnejša in prizna ti moramo, da se v vseh delih pozna ustvarjalna resnost, pridobljena na ljubljanski akademiji. To smo imeli priliko spoznati že na osmih razstavah, ki sta jih v Trstu imela Zvest Apollonio iz Bertokov in Jože Pohlen iz Hraštovelj.

Pohlen je tedaj razstavljaval grafiko. Sedaj vidimo tu prvič tudi njegove kipe, izdelane z izostrenim čutom za bistvenost prave oblike človeškega telesa, zlasti ženskega. Po veliki ljubezni do dela, a samo po sebi, stiči renesančnim mojstrom, ki jih je študiral v Florenci.

Drugače so oblike del kiparja Janeza Lenassija. Krivulje so črtno obrobline in se končujejo zaostrene v konice s stalno igro kontrastov. V tem izstopa posebno kip sedeče figure, ki s spretnostjo stranja prehaže v abstraktnost.

O Apolloniovih ujedankah se ponovno lahko samo pohvalno izrazimo: so na enaki višini kot tiste, ki so bile prikazane v galeriji Alcione, vendar marsikomu po oblikovnih zamislih dostopnejše in za umetniško uživanje prijetejše.

Po nekaki metafizični geometričnosti svojih olin, imenovanih «Signal», izstopa Mire Cetin, ki rezuje v njih poglabljanje v prostor. Je to najbolj slikarski v barvnem oziru, poleg Ivana Varla, katerega barvne eksplozije dajejo razstavi še nekaj živahnosti veselega. Z njimi skuša Vrti podatki dekorativno posrečeno ritem glasbe in utripe letnih časov na velikih platnih.

Diametralno nasprotno ustvarja Ajdovce Ivo Lenčak-Pilon. Slika «Beli relief» in podobni plozovi so po svoji enobarvnosti in nadoživnosti skvoseni poter, že nova oblika umetnin med kiparstvom in slikarstvom, a kažejo pri tem še močno iskatenost usmerjenosti. Ista je opazna tudi v prejšnjem izvirnih olin z nalepki tiska Pilonovega sosednjega Danila Ječiča. Tonsko umerjene barve, dovršena površinska obdelava, kontrastna dopolnila in intelektualni navdih zasnove so odlične križanja z umetnostjo Zapada v delih tega mladega Primorca.

V grobih potezih se vse to v naprej najavlja tudi v najmlajšem razstavljavcu Rudiju Pergaru. Z lastno podobo in kolažnim oljem «Plošč» pa stoji očividno še neodločen na umetniškem razpotju med oblikovno in neoblikovno strujo slikarstva.

S pričujočo razstavo je galerija Kulturnega doma končno izpolnila vrzel manjkajočega spoznavanja slikarskega ustvarjanja v Slovenskem Primorju. Zeleni bi le, da bi se podobne razstave pogosteje vršile ter tako pokazale bujno rast primorske kulture po suhi faziama.

MILKO BAMBIC

Goriško-beneški dnevnik

ČEPRAV JE INDUSTRIJA ŠE V KRIZI

V Tržiču si mnogo obetajo od modernizacije ladjedelnice

Novi odpusti v tekstilni industriji v aprilu - Tudi v gradbeni industriji se opaža izboljšanje

Položaj v industriji na Goriškem je bil v preteklem aprilu, po poročilu v vestniku trgovinske zbornice za Goriško, na splošno nespremenjen v primerjavi s prejšnjimi meseci. Ni bilo mogoče govoriti o kakšnem omlinjenju krize, vendar je bilo pozitivno dejstvo, da se je na posameznih področjih ustavilo nazadovanje. V tržički ladjedelnici so nadaljevali gradnjo dveh podmornic za vojno mornarico. Najavili so tudi izdelavo obsežnega načrta za modernizacijo ladjedelnice, za kar naj bi vložili okrog 10 milijard lir. Ta načrt naj bi izvedli čez prihodnje leto, kar bi pomenilo znatno znižanje stroškov, da bodo lahko tekmovali v mednarodni konkurenci pri gradnji ladij. V aprilu je bil delovni proces večkrat prekinjen zaradi protestnih gibanj delavstva, bodisi zaradi meznih izboljšav kakor tudi v okviru vsestranske stavke proti nameravani skrajšavi ladjedelniške proizvodnje. Kar se tiče OET skupa Ansaldo S. Giorgio v okviru specializacije posameznih obratov, čim bolj razširiti akcijsko področje te tržičke tovarne. Vendar jo v tem ovirajo težave pri izvozu električnih varilcev, ki jih ima tovarna še precej na zalogi.

Dela pri novi termoelektrarni so v zaključni fazi in v kratkem bodo lahko začeli v tem podjetju s proizvodnjo. V kovinarstvu so še vedno težave v proizvodnji tekstilnih stav, dočim je pri jeklenih stiskih in pri drugih kovinskih izdelkih opaziti postopen povratek v normalnost. Tudi na tem področju se bo proizvodnja okrepila z dograditvijo nove tovarne vijakov, katere gradnja je že dobro napredovala.

Dobro je prešla kriza proizvodnje industrijskih hladilnikov, čeprav so morali delati nekaj časa s skrajnim umikom in so imeli tudi močnejše zaradi meznega gibanja delavstva. Novo tovarno podjetje v Krmnu je prešlo iz poizkušne obratovanja do normalne proizvodnje ter za sedaj zaposluje kakih 30 delavcev in ima dobre izgleda za bodočnost.

Na kemičnem področju ni bilo kakšnih sprememb. Pač pa se je

Kino

VERDI. 15.30: «Assassino sul palcoscenico». M. Rutherford in F. Davis; ameriški film. **CORSO.** 15.15: «Giallo a Creta». Hayley Mills in Eli Walach; ameriški barvni film W. Di-sneyja. **MODERNISSIMO.** 14.30: «Erocole contro Roma». Allan Steel in Vanda Gaid; ameriški cina-maskopski film v barvah; zad-nja ob 22.30. **VITTORIA.** 15.00: «Marina, toples e guai». Ernest Borgnine in Claudine Longet; ameriški barv-ni film; zadnja ob 21.30. **CENTRALE.** 14.30: «Crociera imprevista». Hayley Mills in John Mills; ameriški barvni film; zad-nja ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je od-prta v Goriški lekarni **CRISTOFO LETTI** na Travniku, tel. 29-72.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 20,4 stopinje ob 13.30, najnižja 12,1 ob 3.50, povprečne dnevne vlažne je bilo 65 odstotkov.

Darovi in prispevki

Za krvno banko v Gorici je prispevala pokrajinska uprava v Gorici 60.000 lir.

DR. DUŠAN KERMAVNER

TRST IN ZAČETKI SLOVENSKE SOCIALNE DEMOKRACIJE

Odlomki iz knjige «Začetki slovenske so-cialne demokracije v desetletju 1884-1894»

Od tega sklepa ali epoblastila za izdajanje slovenskega lista pa je do njegove izdaje imelo preteči še — poldrog leto!

Ko je prijavil Kordelci za 3. julija 1892 javen shod v Ljubljani z dnevnim redom: «1. Poročilo o tretjem strankinem zboru avstrijske socialne demokracije v 2. Tisku, je kransko de-želno predsedstvo vprašalo dunajsko policijsko direkcijo, ali sme odobriti dnevni red s takšnim poročilom, ko ne ve, kako je bil kongres po zaupnih sporočilih v okviru zakona, nakar je shod dovolilo. Na njem se je 3. julija zbralo le 32 ljudi. Pod Kordelčevim predsedstvom je poročal o kongresu Resel — Robjda je zapisal: Rössler! — ki je razlagal socialnodemokrati-ski program in na koncu priporočil, naj bi začeli izdajati so-cialnodemokratiški delavski list v slovensčini. O predvideni drugi točki — o «tisku» — na Brozovičev predlog shod ni po-sebej razpravljal, bržčas zaradi tega ne, ker je Resel takoj od-potaval naprej v Trst, kamor mu bomo tudi sledili.

Tržaška policija je že 1. julija zapno izvedela, da bo 3. ju-lija, ob priliki Reslovega prihoda iz Gradca, sestanke socialni-demokratov, ki so ga sklical Wögerer, Zadnik in Simmonec. O sestanku je napisal pač Resel sam kratko notico v «Arbeiter-

Deželno posvetovanje trgovinskih zbornic

V prostorih trgovinske zbornice v Gorici so se včeraj zvečer zbra-li na posvet predsedniki trgovin-skih zbornic iz Gorice, Trsta in Vidma, da bi obravnavali proble-me teh ustanov v okviru dežele Furlanije-Jul. krajina. Na dnevnem redu je bila med drugim raz-prava o deželni monografiji za gospodarsko programacijo, udelež-ba treh trgovinskih zbornic na sejmih v Firencih, v Trstu in Münchnu ter razni drugi problemi ki se tičejo raznih gospodarskih področij naše dežele.

Državni prispevek za prireditve v inozemstvu

V zvezi s prefekturno okrožno št. 2849-TR. 2 od 7. aprila letos, v kateri so navedeni pogoji za prejem državnega prispevka pri gledaliških in koncertnih prireditvah v inozemstvu v letih 1965-66 so bile vnesene nekatere spre-membe. Pri zadnje ustanove in posamez-niki lahko dobijo podrobnejša po-jasnila na pristojnem uradu pri prefekturi.

Zborovanje PSIUP

Danes, 2. junija bo za PSIUP govoril ob 11. uri v Standrežu na trgu Karel Cernic, kandidat na pokrajino in za občinski svet v Gorici. Ob 17. uri pa bo isti govornik imel zborovanje v Pod-gorici. Imel bo krajši govor o obrav-na-val pereča vprašanja v zvezi z volitvami.

PO ZAGOTOVILU IZ RIMA

Odobreno posojilo 129 milijonov za športne naprave na Rojcah

Dela nameravajo začeti poleti - Posvetovanje s projektanti

Zavod za športne kreditne iz Ri-ma je obvestil goriškega župana dr. Gallarottia, da so odobrili posojilo 129 milijonov lir za prvi del izgradnje novega športnega kompleksa na Rojcah. S tem de-janjem bodo ogradjili ves športni prostor, uredili nogometno igri-

šče, postavili tribune, zgradili sta-ni in načrto, bodo zgradili pozne-je.

Odbornik za šport Agati je ob prejemu tega sporočila sklical na županstvu posvetovanje, ki sta se ga udeležila projektanta tega športnega kompleksa inž. Malni in Fornasir, pokrajinski delegat CONI Bregant in drugi. Proučili so potrebne ukrepe za pospešitev te gradnje, ki jo bodo po možno-sti začeli letos poleti.

Odbornik Agati je ob tej prili-ki poudaril važnost izvedbe tega načrta, ki bo dal Gorici važno športno središče, s katerim bo lahko še bolj utrdila svojo špor-tno tradicijo. Zahvalil se je tudi projektantom za vso skrb, ki sta jo vložila pri izdelavi načrta za ta važen kompleks.

Zaradi neodločnosti padec poštnege sla

Včeraj popoldne so pripeljali v goriško civilno bolnišnico poštnege sla 20-letnega Gianpaola Novellija, bivajočega v Ul. Formica 32 v Go-rici. Prizidali so ga na zdravljenje s prognozo okrevanja v 12 dneh, ker se je hudo pobli po glavi. Ugo-tovili so mu rano na čelu ter zlom lence.

Novelli je dezurnemu zdravniku izjavil, da se je službeno poletnik na svojem ciklomotorju po Korzu ita-lija proti Verdeljevemu korzu. Ko je pripeljal do križišča z Bellinje-vo ulico, je prišla iz nje na svojem ciklomotorju 58-letna delavka Mar-gherita Capelletti iz Ul. Scogli 57. Zenska je že zapeljala na Korzo, potem pa se je nenakrat ustavila ter se vrnila na rob cestnišča. Novel-la jo je sprva nameraval prehiteti na zadnji, potem pa sprednji strani. Oba sta bila neodločna ter se samo Novelli pripisala, da se v žensko ni zaletel. Izgubil pa je nad-zorstvo nad vozilom, zaradi česar se je zaletel v platinjo, ki raste ob cesti. Mladenčič se je poškodoval, poškodovalec se je tudi vozilo, žen-ska pa je ostala nepoškodovana.

Komunistična partija bo imela te dni naslednja volilna zborova-nja.

Volilna zborovanja KPI v Steverjanu, na Vrhu in v Dolu

Cetrtek 3. junija ob 20.30 v dvorani pri Rejevih v Steverjanu; deželni svetovalec Jožef Jarc bo govoril o deželnem proračunu in vprašanjih slovenske narodne manjšine. O isti temi bo deželni svetovalec govoril tudi v petek 4. junija v gostilni Devetka na Vrhu ter v soboto v gostilni «Pri Roži» na Palkišču. Obe zborova-nji bosta ob 20.30, prisostvoval pa jima bo tudi doberdobski žu-pan Andrej Jarc, ki kandidira na listi KPI za pokrajinske volitve.

Se preden je Zadnik tako sprožil pregledno zamisel slovenske socialnodemokratske «deželne» konference, ki naj bi določila gibanju središče — po Zadniku kajpada ne brez nje-ga! — in mu zaupala izdajo novega lista, je v avgustu 1892 že dvakrat izšel novi italijanski socialnodemokratiški list «Il Proletario», a so ga obakrat in tudi v nadaljnjem redno za-plenili. Po tretji številki je pisala «Arbeiterzeitung»: «Znova so tržaški socialni demokrati poskusili izdati italijanski de-lavski list. Izšlo so že tri številke lista «Il Proletario», a vse tri so zaplenili. Lahko pa pričamo, da je pisan tako previdno, da ne bi noben državni pravdnik našel v njem niti lasu. Če bi list izhajal na Dunaju v nemščini, želimo listu, da bi preživel besno in eganjanje državnega pravdnika! V oktobru 1892 je prevzel odgovorno uredništvo lista Giuseppe Rovigo, o kate-rem je pol leta prej pisal «Slovenski Narod», da so ga prišli v Benetkah kot anarhista. Po sedmih zaplenjenih številkah od skupaj osmih je v decembru prijavila tiskarna, da lista ne bo več tiskala. Zaradi nekega Rovigovega shoda v Miljah je po-litica napravila v uredništvu hišno preiskavo in urednika za-pria, s čimer je hkrati zadavila tudi list; Roviga je sodišče v maju 1893 obsodilo na štiri mesece zapor. Zadnik je v že ome-njenem poročilu za četrti kongres avstrijske socialne demokracije leto dni pozneje menil, da je «Il Proletario» v glavnem zaradi tega propadel, ker so se vtihotipale v uredništvo anar-histične tendence, ne sicer v tolikšni meri, da bi bil list anar-hističen, toda dovolj, da sta policija in državni pravdnik za-vohalo anarhizem, ker je bil udeležen neki izrazit anarhist». Roviga so namreč kmalu po vrnitvi iz zaporu konec leta 1893 spet prijel zaradi «anarhističnega rovarjenja» v Miljah, o čem-er so tudi neki podatki v istem Zadnikovem poročilu.

ŠPORTŠPORTŠPORT

KOŠARKA EVROPSKO PRVENSTVO

Zmaga Jugoslavije nad Bolgarijo in nepričakovan poraz Italije

Za Sovjetsko zvezo dvoboj s Čehoslovaško

MOSKVA, 1. — Več presenečenj danes med tretjim dnevom evropskega prvenstva v košarki. Finska je nič manj kot premagala Ita-lijo, ki je, kljub slabi formi nekaterih igralcev, vseeno stremela pre-je visoko. Zanimivo je, da se je prvi polčas končal v korist Italijanov. Morda so največ presenetili Grki, ki so, pa čeprav je za točko razlike, spravili na kolena bolj kvotirane Francoze. Tudi Izraelci so se izka-zali z zmago nad Romuni, med-tem ko so Poljaki prišli na prvo mesto lestvice B skupine s tem, da so odpravili Zahodne Nemce.

Jugoslavija pa je danes pre-magala zelo nevarno Bolgarijo, ki je v drugem dnevu prvenstva dosegla rekordno število košev. Tudi Vahod-ni Nemci so zabeležili minimalno zmago in isto lahko rečemo o so-vjetskih košarkarjih, ki so za raz-liko 4 točk odpravili uporne pre-dstavnice ČSSR.

Izidi današnjih tekem evropskega prvenstva v košarki za moške reprezentance so naslednji:

A SKUPINA	
V. Nemčija — Madžarska	56:55 (25:24)
Izrael — Romunija	59:57 (36:28)
Finska — Italija	60:59 (32:34)
SZ — ČSSR	79:74 (41:34)
B SKUPINA	
Jugoslavija — Bolgarska	89:69 (38:36)
Poljska — Z. Nemčija	92:62 (43:28)
Grčija — Francija	64:63 (32:29)
Španija — Švedska	78:74 (36:39)

LESTVICA	
A SKUPINA	
Sovjetska zveza	6 točk
Izrael	5
Romunija	5
Finska	5
Italija	4
ČSSR	4
V. Nemčija	4
Madžarska	3
B SKUPINA	
Jugoslavija	6 točk
Poljska	6
Bolgarija	5
Grčija	5
Francija	3
Z. Nemčija	3
Švedska	3

COPPA ITALIA

MILAN, 1. — Kljub sporazumu med klubom je italijanska nogometna zveza sklenila, da bosta polni-nal tekmi za italijanski nogometni pokal 1964-65, ki bosta v sredo 9. tm, kakor sledi:

1. Turin ob 21.15 v Turinu — Torino v Rimu ob 21.30 Roma — Inter

Sindikalne vesti

Sindikat gradbenikov pri CISL sporoča, da je bil včeraj dopol-ne ob 10.30 na povabilo prefek-ta sestanek med sindikalnimi or-ganizacijami in zvezo industrije, da bi poiskali rešitev glede izplačila proizvodne nagrade stav-bincem. Po daljši debati so pre-dstavni industrije predlagali ponoven sestanek za soboto 12. tm, za svoj odgovor na predloge sindikatov.

Kmetijski sindikat pri CISL spo-roča, da je bila podpisana nova delovna pogodba za kmetijsko in-dustrijo. Odobreni so bili mezd-ni poviški za ženske in moške, ki bodo veljali od 1. junija 1965 do 30. 11. 1967 ter razne druge izboljšave v primerjavi s prejš-njo pogodbo. Celotni poviški zna-šajo okrog 11,5 odstotka.

shod slovenskih sodrugov v Trstu je sklenil sporazumeti se s sodrugi slovenskega jezika, da bi priredili deželno konferenco, ki bi dokončno sklenila o izdajanju slovenskega delavskega li-sta. Zato naprosamo slovenske sodrugi s Stajerskega, Koroškega, Kranjskega in Primorskega, da sporočijo svoja mnenja in namere v tem pogledu uredništvu lista «Arbeiterwille» v Grad-cu.

Po drugi številki italijanskega socialnodemokratskega li-sta je bolj glede na takratne napovedi takšnega slovenskega lista kakor pa glede nanj objavila «Edinost» naslednji «Opo-min našim slovenskim delavcem: «Delavci laške narodnosti ustanovili so si svoj delavski list «Il Proletario». Že sam na-slov (?) diši po anarhizmu in ne dela nobene časti (!) de-lavskemu stanu. — Tudi vsebina tega lista je nevarna in na-sim delavcem nerazumljiva. Policija je zaplenila ob prvi šte-vilki. Opozarjamo naše slovenske delavce, da, ako nameravajo tudi oni ustanoviti svoj list, dobro premislijo, komu ga izro-če. Kaj pomaga list, kateri ni pisan primerno razmeram našega delavskega stanu, kateri prezira naše interese in prinaša samo nemške (!) ali tuje (!) anarhične ideje? Delavski list bodi delavcem v pravi pouk in našim razmeram primeren! Torej pozor slovenski voditelji delavskega stanu v Trstu!»

Pritožbo predlagateljev pravil pravovrstnega društva za Primorsko zoper prepoved ustanovitve je resilo notranje ministrstvo šele po štirih mesecih. V začetku januarja 1893; razveljavilo je prepoved, kolikor se je opirala na trditve, da gre za politično društvo, vzdržalo pa jo je glede na člen pra-vil o šestletinskem odboru, ki naj bi po razpustu društva upravljal njegovo imovino.

Kakor hitro so prejeli takšno obvestilo tržaške policijske direkcije, so predlagatelji brž navedli v novih pravilih — trža-ško mestno občino kot prevzemnika imovine društva v prime-ru razpusta; tudi teh pravil nameništvu v Trstu ni potrdilo, marveč je opozorilo predlagatelje, da bi bil za veljavnost takš-ne določbe v pravilih potreben pritrdilen sklep tržaškega ob-činskega sveta! Tedaj so predlagatelji vnesli v pravila name-sto tržaške mestne občine — «Delavsko podporno društvo» in ko so predložili še privolitev pooblaščenih predstavnikov tega — narodnjskega — društva, je nameništvu 30. marca 1893 sporočilo policijski direkciji, da potrjuje pravila in s tem tudi «zakoniti obstoj» pravovrstnega društva za Primorsko. To potrditev pa je policija sporočila predlagateljem šele 12. aprila.

(Se nadaljuje)